Deo opt. max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & ſancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

Cardinalitiis diſputationibus manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 23. Martii.

M. STEPHANO BACHOT, Doctore Medico, Præſide.

An Chocolatæ uſus ſalubris?

HOMINEM brevi calor vitalis perimeret, niſi tam præcipiti exitio Natura πλουσία, καὶ πάντων πρῶτος δ' αὐταρκείης, unicum alimenti præſidium opponeret. Hinc fit ut quidquid vivit, illud nutriri oporteat, ad reſtaurationem triplicis, quæ continenter effluit, ſubſtantiæ. Sic eadem non animalibus modò, verùm etiam ſtirpibus, inſitas quaſdam vires deficientis ac deſiderati ſemper appetentes, ab initiô ſtatim dedit; ut quàm diutiſſimè fieri poſſet, omnia ſe ab interitu tutarentur. Aliquot tamen homines ad annum vixiſſe ſine alimento, nec fabulas putes, nec miracula. Porrò non una ſemper eademque manet hominem cibandi ratio, ſed ſua cuique ſtat propria & peculiaris alimonia, ut pro diversâ utentium temperie, variæ quóque ſint alimentorum differentiæ. Si multum, & valentis materiæ cibum, qualis ſanorum eſt, ægris ſuppedites, imminet ſuffocatio; ſi benè valenti infirmum, paucum & frigidum, vix erit alendo. Inedia quæ ægrotantibus conducit, tam intuta ſanis eſt, ut dum hâc ipsâ vitæ longævitatem emere ſtudent, ἀποκαρτερισμῷ ſæpiùs fatum accelerent. Sic ſanis & ægris contrariæ ſunt alimentorum vices, quæ ex plantis duntaxat & animalibus deprompta mutuantur.

UT ex quolibet lignô non fingitur Mercurius, ſic nec ex quolibet mixto fit alimentum: Hoc ſolo dignamur nomine, quod eſt conſociale vitæ noſtræ principiis, aliàs, æquivocè duntaxat alimentum eſt. Calore & humido vivimus: Utrúmque tractu temporis deſinit ac deficit φύσει καὶ ἀνάγκῃ, inde ineluctabilis mortis neceſſitas, quæ prohiberi quidem non poteſt, retardari verò plurimùm. Hoc præſtat alimentum ſimplex, euchymum, εὐανάδοτον, καὶ οὗ ἐπικρατεῖν ῥᾳδίως δύναται ἡ φύσις; dummodo quantitate non peccet: ab ingeſtô enim plus æquô, ἐφόδιον εἰς ἀπεψίαν, πόνοι, ἀῤῥωστία, νόσοι, καὶ φθίσις τοῦ σώματος, tandémque mors ipſa conſequitur. Quantitas autem illa definiri non poteſt μήτε σταθμῷ, μήτ' ἀριθμῷ, ut ridiculè voluit nobilis ille Venetus nomine Cornaro, ἀλλὰ τῇ τοῦ σώματος αἰσθήσει.

INTER alimenta principem locum obtinet, quod minùs eſt excrementitium, & plurimùm in ſe continet pinguis, & oleoſæ ſubſtantiæ. His præditum dotibus nullum calori nativo negotium faceſſit, ſed totum ferè abit in ſubſidium radicalis humidi, quod calor noſter naturalis παμφάγος quotidie depaſcit ac deprædatur. Cibus autem ille qui ita analogus eſt vitæ noſtræ principiis, ubique præſto non eſt: Fruſtrà eum quæras inter Chymiſtarum impoſtorum vividos latices, olea incombuſta, potabile aurum, panaceam, ac ſimiles ejuſmodi nugas: non inter dubias illas pollucibiles & lautiſſimas cænas; nedum inter quælibet gulæ irritamenta, tyrotarichos, tuceta, tomacula, capniſtas carnes, pulmenta, pernas, minutalia, trunculos, apexabones, cæteráſque cupedias & ſcitamenta, quæ gulæ architecti, γνάθου δοῦλοι, ἢ νηδύος ἡσσημένοι, in blandam hominum perniciem excogitârunt.

UNUS Chocolatæ cibus vel potus vitæ noſtræ principiis favet; Ab eo triplicis ſubſtantiæ indeſinens reparatur effluvium, & caloris vitalis fugax vivacitas ſuffrænatur: ab eo generantur & multiplicantur ſpiritus, animæ & corporis vincula. Omnium cùm ſit alimentorum εὐστομαχώτατον, cum voluptate ſumitur & coquitur, nullo penè ſuperſtite ac reſtibili excremento: flatus in corpore ab imbecillo calore genitos diſcutit, onuſtum cibis ſtomachum levat, quorum coctionem promovet, nullo ventriculi negotio, ut quiſque ſe impunè cum amicis pluſculùm invitare valeat, ſi Chocolata non deſit. Dicam compendio, mortis limitem movet in ſenibus. Sed cave ne in illius delectu, torrefactione, triturâ, & mixtione hallucinêris aut pecces; ſiquidem ex Cratinô Comicô, οὐ παντὸς ἀνδρός ἐστιν, ἀρτῦσαι καλῶς.

CHOCOLATA maſſula quædam eſt, ſeu confectio omnium exquiſitiſſima, quam Indis Occidentalibus referre debemus acceptam. Si quæ eam ingrediuntur, expendas, nulli ſecunda. Occurrit primùm cacao, prædictæ confectionis caput & baſis, fructus arboris âmygdalam incluſam in nuce referens, temperie frigidus ſiccus, ex quo triturato ſuccus quidam pinguis & oleoſus radicali noſtro humido affinis exprimitur. Huic ſuccedit Vanillia Chocolatæ anima, arboris Indicæ fructus, balſamum referens, odoris & ſucci bonitate præcellens, quam ſi de Chocolatâ detrahas, ver ex anno ſuſtuleris. Ambarum Griſium excipit Vanillia, genus quoddam bituminis, quod mare è ſuis fontibus & alveis procellarum vi in littus eructat, temperie calidum humidum, cerebro partibuſque principibus ſuo odore recreandis, reficiendis ſpiritibus, & viribus erigendis aptiſſimum. Ambaro Moſchus jungitur, odoratiſſima illa & ſuaviſſima ſanies, regum & magnatum deliciæ, cordis robur & jucunditas. Cinnamomum additur Moſcho, Galeni tempore genus aromatis rariſſimum, ut ſoli Imp. haberent, & curioſè ſervarent in ſcriniis. Ultimo loco Zuccarum, antiquis ignotum, adjicitur, temperie calidum humidum, cujus dotes frequens & multiplex uſus ſatis ſuperque commendat. Solvitur in embammatis, cogitur in orbiculos, digeritur in panes, pinſitur in placentas, tornatur in cruſtula, fingitur in caſtella, in aviculas, & in rerum omnium ſimulacra, coquitur, aſpergitur, duratur, incruſtatur. Ex quibus omnibus unà & ex arte permixtis exurgit nobilis illa confectio, vel potiùs omnium lautitiarum epitome, vincens Nectar & Ambroſiam, latices epulaſque deorum, ut veriùs Chocolata dici debeat τῶν θεῶν τροφή, quàm olim Claudii Cæſaris boletus.

Ergo Chocolatæ uſus ſalubris.

Proponebat Pariſiis FRANCISCUS FOUCAULT Genabenſis, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1684.